

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı :B.18.0.ÇYG.0.04.01.159.06/
Konu :Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı
Atıkları Yetki Devri

GENELGE
(2008/06)

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 56 ncı maddesinde; “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.” hükmü yer almaktadır. Söz konusu hükme istinaden; 2872 sayılı Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (13 Mayıs 2006 tarih ve 26167 sayılı Resmi Gazete) yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun 8 inci maddesine dayanarak 18 Mart 2004 tarih ve 25406 sayılı Resmi Gazetede “Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıkları Kontrolü Yönetmeliği” yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bahse konu yönetmeliğin 6 ncı maddesinin c fıkrasında “yönetmelik kapsamında yer alan atıkların oluşumundan bertarafına kadar yönetimlerini kapsayan bütün faaliyetlerin kontrolünü ve denetimini yapmak görevi” Bakanlığa verilmiştir.

Diğer taraftan 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun

- 5491 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesi ile değişik 12 nci maddesinin birinci fıkrasında; “Bu Kanun hükümlerine uyulup uyulmadığını denetleme yetkisi Bakanlığa aittir. Gerektiğinde bu yetki, Bakanlıkça; il özel idarelerine, **çevre denetim birimlerini kuran belediye başkanlıklarına**, Denizcilik Müsteşarlığına, Sahil Güvenlik Komutanlığına, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları trafik Kanununa göre belirlenen denetleme görevlilerine veya Bakanlıkça uygun görülen diğer kurum ve kuruluşlara devredilir. Denetimler, Bakanlığın belirlediği denetim usul ve esasları çerçevesinde yapılır.”
- 15 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında; “Bu Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan yönetmeliklere aykırı davrananlara söz konusu aykırı faaliyeti düzeltmek üzere Bakanlıkça ya da 12 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca denetim yetkisinin devredildiği kurum ve merciler tarafından bir defaya mahsus olmak üzere esasları yönetmelikte belirlenen ve bir yılı aşmamak üzere süre verilebilir. Faaliyet; süre verilmemesi halinde derhal, süre verilmesi durumunda, bu süre sonunda aykırılık düzeltilmez ise Bakanlıkça ya da 12 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca denetim yetkisinin devredildiği kurum ve merciler tarafından kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulur. Çevre ve insan sağlığı yönünden tehlike yaratan faaliyetler süre verilmeksizin durdurulur.”hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 5491 sayılı kanunla değişik “idari cezalarda yetki” başlıklı 24 üncü maddesinde de; “Bu Kanunda öngörülen idarî yaptırım kararlarını verme yetkisi Bakanlığa aittir. Bu yetki, 12 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca denetim yetkisinin devredildiği kurum ve merciler tarafından da kullanılır.” hükmü yer almaktadır.

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Bu kapsamda;

2872 sayılı Çevre Kanununun hükümlerine uyulup uyulmadığını denetleme ve idari yaptırım kararı verme yetkisi; 18 Mart 2004 tarih ve 25406 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıkları Kontrolü Yönetmeliği” nin 45 madde de belirtilen “Bu yönetmelik kapsamına giren bütün faaliyetlerin, bu yönetmelik ve diğer çevre mevzuatına uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetleme” yetkisi Çevre Denetim Birimi olan Ek’te isimleri yer alan belediyelere devredilmiştir.

Buna göre Ek 1 listede yer alan belediyeler;

- i) Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, geçici biriktirilmesi, taşınması ve bertarafı faaliyetlerini denetleme,
- ii) 2872 sayılı Çevre Kanununun “İdari Nitelikteki Cezalar” başlıklı 20 nci maddesinde belirtilen hükümler kapsamında idari yaptırım kararı verme

konularında yetkilidir.

Uyulması Gereken Diğer Hususlar;

- a) Yetki devri yapılan kurumların, yetkilerin uygulanması konusunda görevlendirdiği ve yetkilendirdiği personel gerekli her durumda Bakanlığımızın ilgili personeli veya yetkilendirilmiş diğer kurumların ilgili personeli ile işbirliğinde bulunacaklardır.
- b) Yetki devri yapılan kurumlar, ilgili personelin eğitimi ve kontrolü yönünde tüm tedbirleri alacaklardır.
- c) İdari ceza uygulanmasına neden olan fiillere karşı ve çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik çalışmalar, cezayı uygulayan yetki devri verilmiş kurum/kuruluş tarafından yapılacaktır. Bu çalışmalar ile ilgili bilgiler İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne en geç takip eden ayın 5 ine kadar ve Çevre ve Orman Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğüne 6 ayda bir ekli tabloya işlenerek sunulacaktır.
- d) Bakanlığın gerek görmesi durumunda, bu genelge ile devredilen yetkilerin kullanılması ve bu çerçevedeki uygulamaların izlenmesi ve uygulamadaki sorunların giderilmesi amacıyla yetki devri yapılan kurumlarla toplantılar düzenlenecektir.
- e) Verilecek idari para cezalarından 2872 sayılı Çevre Kanununun 24 ncü maddesine göre; bu Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında “denetim yetkisi verilen kurum ve merciler tarafından verilen idarî para cezalarının yüzde ellisi, bu Kanun uyarınca yapılacak denetimlerle ilgili harcamaları karşılamak ve diğer çevre hizmetlerinde kullanılmak üzere bu kurumların bütçesine gelir kaydedilir, yüzde ellisi ise genel bütçeye gelir kaydedilir” hükmü yer almaktadır. Bu hükme göre hareket edilecektir.
- f) Belediye sınırları içinde oluşan, toplanan, geri kazanılan ve bertaraf edilen hafriyat toprağı ile inşaat/yıkıntı atıklarına ilişkin istatistiki bilgiler İl Çevre ve Orman Müdürlükleri aracılığı ile yılsonu itibariyle yetki devri yapılan kurumlar tarafından Bakanlığa sunulacaktır. Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten bugüne kadar 8 inci madde 1 fıkrada belirtilen bilgiler yetki devri yapıldığı tarihten itibaren 3 ay içinde tamamlanarak Bakanlığa gönderilecektir.

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ayrıca, yetki devri yapılmış büyükşehir belediyelerinin/belediyelerin verilen sorumlulukları yerine getirip getirmediği İl Çevre ve Orman Müdürlüklerince Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğüne bildirilir. Yetki devrinin mevcut durumu, devamı veya iptaline ilişkin değerlendirme Genel Müdürlükçe yapılarak sonuçlandırılır.

Bu çerçevede Bakanlığımızın mevzuat çerçevesinde yetkileri saklı kalmak kaydıyla hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıklarının kontrol altına alınması için ilgili taraflar ve yetkili kurumlar tarafından yukarıda belirtilen hususların titizlikle uygulanması hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

Ekler:

Ek 1: Yetki Devri Yapılan İller

Ek 2: Format; Yetki Devri Kapsamında Yapılan İşlemler

Dağıtım:

Gereği:

- İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına
- Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığına
- Adapazarı Büyükşehir Belediye Başkanlığına

Bilgi:

- İçişleri Bakanlığına
- İstanbul Valiliğine
(İl Çevre ve Orman Müdürlüğü)
- Sakarya Valiliğine
(İl Çevre ve Orman Müdürlüğü)
- Kocaeli Valiliğine
(İl Çevre ve Orman Müdürlüğü)

.../05/2008 Uzm. Yrd.	:S. FİDAN
.../05/2008 Şb. Md.	:E. ÇUBUKÇU
.../05/2008 Dai. Bşk. V.	:B.DOĞRU
.../05/2008 Gn Md. Yrd.	:Dr.A.YILDIRIM
.../05/2008 Gn Md.	:Prof.Dr.L.AKÇA
.../05/2008 Müsteşar Yrd.	:S.KADIOĞLU
.../05/2008 Müsteşar	:Prof.Dr.H.Z.SARIKAYA

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ek 1: Yetki Devri Yapılan İller

- İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- Adapazarı Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı

